

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಉತ್ತರಕಾಂಡೇ

॥ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತೇಷು ದ್ವಿತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತೇಷು ದ್ವಿತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ವಾನಂ ಪ್ರತಿ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ನ್ಯಾಯಸ್ತದಿಚ್ಛಯಾ ತತ್ತಾಡಕಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ
ಮಠಾಧೀಶಪದೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಶುನಾ ಮಠಾಧೀಶತ್ವದೋಷಾಣಾಂ
ಪ್ರತಿಪಾದನಂ

ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮಸ್ಯ ವಚನಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ತ್ವರಿತಸ್ತದಾ |
ಶ್ವಾನಮಾಹೂಯ ಮತಿಮಾನ್ ರಾಘವಾಯ ನ್ಯವೇದಯತ್ || 1 ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಮಾಗತಂ ಶ್ವಾನಂ ರಾಮೋ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ |
ವಿವಕ್ಷಿತಾರ್ಥಂ ಮೇ ಬ್ರೂಹಿ ಸಾರಮೇಯ ನ ತೇ ಭಯಂ || 2 ||

ಅಥಾಪಶ್ಯತ ತತ್ರಸ್ಥಂ ರಾಮಂ ಶ್ವಾ ಭಿನ್ನಮಸ್ತಕಃ |
ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ರಾಜಾನಂ ಸಾರಮೇಯೋಽಬ್ರವೀದ್ ವಚಃ || 3 ||

ರಾಜೈವ ಕರ್ತಾ ಭೂತಾನಾಂ ರಾಜಾ ಚೈವ ವಿನಾಯಕಃ |
ರಾಜಾ ಸುಪ್ತೇಷು ಜಾಗರ್ತಿ ರಾಜಾ ಪಾಲಯತಿ ಪ್ರಜಾಃ || 4 ||

ನೀತ್ಯಾ ಸುನೀತಯಾ ರಾಜಾ ಧರ್ಮಂ ರಕ್ಷತಿ ರಕ್ಷಿತಾ |
ಯದಾ ನ ಪಾಲಯೇದ್ ರಾಜಾ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ನಶ್ಯಂತಿ ವೈ ಪ್ರಜಾಃ || 5 ||

ರಾಜಾ ಕರ್ತಾ ಚ ಗೋಪ್ತಾ ಚ ಸರ್ವಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪಿತಾ |
ರಾಜಾ ಕಾಲೋ ಯುಗಂ ಚೈವ ರಾಜಾ ಸರ್ವಮಿದಂ ಜಗತ್ || 6 ||

ಧಾರಣಾದ್ ಧರ್ಮಮಿತ್ಯಾಹುರ್ಧರ್ಮೇಣ ವಿಧೃತಾಃ ಪ್ರಜಾಃ |
ಯಸ್ಮಾದ್ ಧಾರಯತೇ ಸರ್ವಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಂ ಸಚರಾಚರಂ || 7 ||

ಧಾರಣಾದ್ ವಿದ್ವಿಷಾಂ ಚೈವ ಧರ್ಮೇಣಾರಂಜಯನ್ ಪ್ರಜಾಃ |
ತಸ್ಮಾದ್ ಧಾರಣಮಿತ್ಯುಕ್ತಂ ಸ ಧರ್ಮ ಇತಿ ನಿಶ್ಚಯಃ || 8 ||

ಏಷ ರಾಜನ್ ಪರೋ ಧರ್ಮಃ ಫಲವಾನ್ ಪ್ರೇತ್ಯ ರಾಘವ |
ನಹಿ ಧರ್ಮಾದ್ ಭವೇತ್ ಕಿಂಚಿದ್ ದುಷ್ಪಾಪಮಿತಿ ಮೇ ಮತಿಃ || 9 ||

ದಾನಂ ದಯಾ ಸತಾಂ ಪೂಜಾ ವ್ಯವಹಾರೇಷು ಚಾರ್ಜವಂ |
ಏಷ ರಾಮ ಪರೋ ಧರ್ಮೋ ರಕ್ಷಣಾತ್ ಪ್ರೇತ್ಯ ಚೇಹ ಚ || 10 ||

ತ್ವಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ಪ್ರಮಾಣಾನಾಮಸಿ ರಾಘವ ಸುವ್ರತ |
ವಿದಿತಶ್ಚೈವ ತೇ ಧರ್ಮಃ ಸದ್ಭಿರಾಚರಿತಸ್ತು ವೈ || 11 ||

ಧರ್ಮಾಣಾಂ ತ್ವಂ ಪರಂ ಧಾಮ ಗುಣಾನಾಂ ಸಾಗರೋಪಮಃ |
ಅಜ್ಞಾನಾಚ್ಚ ಮಯಾ ರಾಜನ್ವಕ್ತಸ್ತ್ವಂ ರಾಜಸತ್ತಮ || 12 ||

ಪ್ರಸಾದಯಾಮಿ ಶಿರಸಾ ನ ತ್ವಂ ಕ್ರೋದ್ಧಮಿಹಾರ್ಹಸಿ |
ಶುನಃ ಸ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಘವೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ || 13 ||

ಕಿಂ ತೇ ಕಾರ್ಯಂ ಕರೋಮ್ಯದ್ಯ ಬ್ರೂಹಿ ವಿಸ್ರಬ್ಧ ಮಾ ಚಿರಂ |
ರಾಮಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಾರಮೇಯೋಽಬ್ರವೀದಿದಂ || 14 ||

ಧರ್ಮೇಣ ರಾಷ್ಟ್ರಂ ವಿಂದೇತ ಧರ್ಮೇಣೈವಾನುಪಾಲಯೇತ್ |
ಧರ್ಮಾಚ್ಛರಣ್ಯತಾಂ ಯಾತಿ ರಾಜಾ ಸರ್ವಭಯಾಪಹಃ || 15 ||

ಇದಂ ವಿಜ್ಞಾಯ ಯತ್ ಕೃತ್ಯಂ ಶ್ರೂಯತಾಂ ಮಮ ರಾಘವ |
ಭಿಕ್ಷುಃ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಶ್ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾವಸಥೇ ವಸನ್ || 16 ||

ತೇನ ದತ್ತಃ ಪ್ರಹಾರೋ ಮೇ ನಿಷ್ಕಾರಣಮನಾಗಸಃ |
ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ತು ರಾಮೇಣ ದ್ವಾಃಸ್ಥಃ ಸಂಪ್ರೇಷಿತಸ್ತದಾ || 17 ||

ಆನೀತಶ್ಚ ದ್ವಿಜಸ್ತೇನ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಾರ್ಥಕೋವಿದಃ |
ಅಥ ದ್ವಿಜವರಸ್ತತ್ರ ರಾಮಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ || 18 ||

ಕಿಂ ತೇ ಕಾರ್ಯಂ ಮಯಾ ರಾಮ ತದ್ ಬ್ರೂಹಿ ತ್ವಂ ಮಮಾನಘ |
ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ವಿಪ್ರೇಣ ರಾಮೋ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ || 19 ||

ತ್ವಯಾ ದತ್ತಃ ಪ್ರಹಾರೋಽಯಂ ಸಾರಮೇಯಸ್ಯ ವೈ ದ್ವಿಜ |
ಕಿಂ ತವಾಪಕೃತಂ ವಿಪ್ರ ದಂಡೇನಾಭಿಹತೋ ಯತಃ || 20 ||

ಕ್ರೋಧಃ ಪ್ರಾಣಹರಃ ಶತ್ರುಃ ಕ್ರೋಧೋ ಮಿತ್ರಮುಖೋ ರಿಪುಃ |
ಕ್ರೋಧೋ ಹ್ಯಸಿರ್ಮಹಾತೀಕ್ಷ್ಣಃ ಸರ್ವಂ ಕ್ರೋಧೋಽಪಕರ್ಷತಿ || 21 ||

ತಪತೇ ಯಜತೇ ಚೈವ ಯಚ್ಚ ದಾನಂ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ |
ಕ್ರೋಧೇನ ಸರ್ವಂ ಹರತಿ ತಸ್ಮಾತ್ ಕ್ರೋಧಂ ವಿಸರ್ಜಯೇತ್ || 22 ||

ಇಂದ್ರಿಯಾಣಾಂ ಪ್ರದುಷ್ಟಾನಾಂ ಹಯಾನಾಮಿವ ಧಾವತಾಂ |
ಕುರ್ವೀತ ದೃತ್ಯಾ ಸಾರಥ್ಯಂ ಸಂಹೃತ್ಯೇಂದ್ರಿಯಗೋಚರಂ || 23 ||

ಮನಸಾ ಕರ್ಮಣಾ ವಾಚಾ ಚಕ್ಷುಷಾ ಚ ಸಮಾಚರೇತ್ |
ಶ್ರೇಯೋ ಲೋಕಸ್ಯ ಚರತೋ ನ ದ್ವೇಷ್ಟಿ ನ ಚ ಲಿಪ್ಯತೇ || 24 ||

ನ ತತ್ ಕುರ್ಯಾದಸಿಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣಃ ಸರ್ಪೋ ವಾ ವ್ಯಾಹತಃ ಪದಾ |
ಅರಿರ್ವಾ ನಿತ್ಯಸಂಕ್ರದ್ಧೋ ಯಥಾಽತ್ಮಾ ದುರನುಷ್ಠಿತಃ || 25 ||

ವಿನೀತವಿನಯಸ್ಯಾಪಿ ಪ್ರಕೃತಿನಃ ವಿಧೀಯತೇ |
ಪ್ರಕೃತಿಂ ಗೂಹಮಾನಸ್ಯ ನಿಶ್ಚಯೇನ ಕೃತಿಧ್ರುವಾ || 26 ||

ಏವಮುಕ್ತಃ ಸ ವಿಪ್ರೋ ವೈ ರಾಮೇಣಾಕ್ಷಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ |
ದ್ವಿಜಃ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಸ್ತು ಅಬ್ರವೀದ್ ರಾಮಸನ್ನಿಧೌ || 27 ||

ಮಯಾ ದತ್ತಪ್ರಹಾರೋಽಯಂ ಕ್ರೋಧೇನಾವಿಷ್ಟಚೇತಸಾ |
ಭಿಕ್ಷಾರ್ಥಮಟಮಾನೇನ ಕಾಲೇ ವಿಗತಭೈಕ್ಷಕೇ || 28 ||

ರಥ್ಯಾಸ್ಥಿತಸ್ತ್ವಯಂ ಶ್ವಾ ವೈ ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛೇತಿ ಭಾಷಿತಃ |
ಅಥ ಸ್ವೈರೇಣ ಗಚ್ಛಂಸ್ತು ರಥ್ಯಾಂತೇ ವಿಷಮಂ ಸ್ಥಿತಃ || 29 ||

ಕ್ರೋಧೇನ ಕ್ಷುಧಯಾವಿಷ್ಟಸ್ತತೋ ದತ್ತೋಽಸ್ಯ ರಾಘವ |
ಪ್ರಹಾರೋ ರಾಜರಾಜೇಂದ್ರ ಶಾಧಿ ಮಾಮಪರಾಧಿನಂ || 30 ||

ತ್ವಯಾ ಶಸ್ತಸ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರ ನಾಸ್ತಿ ಮೇ ನರಕಾಧ್ಯಯಂ |
ಅಥ ರಾಮೇಣ ಸಂಪೃಷ್ಠಾಃ ಸರ್ವ ಏವ ಸಭಾಸದಃ || 31 ||

ಕಿಂ ಕಾರ್ಯಮಸ್ಯ ವೈ ಬ್ರೂತ ದಂಡೋ ವೈ ಕೋಽಸ್ಯ ಪಾತ್ಯತಾಂ |
ಸಮ್ಯಕ್ಪ್ರಣಿಹಿತೇ ದಂಡೇ ಪ್ರಜಾ ಭವತಿ ರಕ್ಷಿತಾ || 32 ||

ಭೃಗ್ವಾಂಗಿರಸಕುತ್ಸಾದ್ಯಾ ವಸಿಷ್ಠಶ್ಚ ಸಕಾಶ್ಯಪಃ |
ಧರ್ಮಪಾರಕಮುಖ್ಯಾಶ್ಚ ಸಚಿವಾ ನೈಗಮಾಸ್ತಥಾ || 33 ||

ಏತೇ ಚಾನೈ ಚ ಬಹವಃ ಪಂಡಿತಾಸ್ತತ್ರ ಸಂಗತಾಃ |
ಅವಧ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ದಂಡೈರಿತಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಿದೋ ವಿದುಃ || 34 ||

ಬ್ರುವತೇ ರಾಘವಂ ಸರ್ವೇ ರಾಜಧರ್ಮೇಷು ನಿಷ್ಠಿತಾಃ |
ಅಥ ತೇ ಮುನಯಃ ಸರ್ವೇ ರಾಮಮೇವಾಬ್ರುವಂಸ್ತದಾ || 35 ||

ರಾಜಾ ಶಾಸ್ತಾ ಹಿ ಸರ್ವಸ್ಯ ತ್ವಂ ವಿಶೇಷೇಣ ರಾಘವ |
ತ್ರಿಲೋಕ್ಯಸ್ಯ ಭವಾಶಾಸ್ತಾ ದೇವೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಸನಾತನಃ || 36 ||

ಏವಮುಕ್ತೇ ತು ತ್ರೈಃ ಸರ್ವೈಃ ಶ್ವಾ ವೈ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ |
ಯದಿ ತುಷ್ಟೋಽಸಿ ಮೇ ರಾಮ ಯದಿ ದೇಯೋ ವರೋ ಮಮ || 37 ||

ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತಂ ತ್ವಯಾ ವೀರ ಕಿಂ ಕರೋಮೀತಿ ವಿಶ್ರುತಂ |
ಪ್ರಯಚ್ಛ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾಸ್ಯ ಕೌಲಪತ್ಯಂ ನರಾಧಿಪ || 38 ||

ಕಾಲಂಜರೇ ಮಹಾರಾಜ ಕೌಲಪತ್ಯಂ ಪ್ರದೀಯತಾಂ |
ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ತು ರಾಮೇಣ ಕೌಲಪತ್ಯೇಽಭಿಷೇಚಿತಃ || 39 ||

ಪ್ರಯಯೌ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಹೃಷ್ಟೋ ಗಜಸ್ಕಂಧೇನ ಸೋಽರ್ಚಿತಃ |
ಅಥ ತೇ ರಾಮಸಚಿವಾಃ ಸ್ಮಯಮಾನಾ ವಚೋಽಬ್ರುವನ್ || 40 ||

ವರೋಽಯಂ ದತ್ತ ಏತಸ್ಯ ನಾಯಂ ಶಾಪೋ ಮಹಾದ್ಯುತೇ |
ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಸಚಿವೈ ರಾಮೋ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ || 41 ||

ನ ಯೂಯಂ ಗತಿತತ್ತ್ವಜ್ಞಾಃ ಶ್ವಾ ವೈ ಜಾನಾತಿ ಕಾರಣಂ |
ಅಥ ಪೃಷ್ಟಸ್ತು ರಾಮೇಣ ಸಾರಮೇಯೋಽಬ್ರವೀದಿದಂ || 42 ||

ಅಹಂ ಕುಲಪತಿಸ್ತತ್ರ ಆಸಂ ಶಿಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನಃ |
ದೇವದ್ವಿಜಾತಿಪೂಜಾಯಾಂ ದಾಸೀದಾಸೇಷು ರಾಘವ || 43 ||

ಸಂವಿಭಾಗೀ ಶುಭರತಿದೇವದ್ರವ್ಯಸ್ಯ ರಕ್ಷಿತಾ |
ವಿನೀತಃ ಶೀಲಸಂಪನ್ನಃ ಸರ್ವಸತ್ತ್ವಹಿತೇ ರತಃ || 44 ||

ಸೋಽಹಂ ಪ್ರಾಪ್ತ ಇಮಾಂ ಘೋರಾಮವಸ್ಥಾಮಧಮಾಂ ಗತಿಂ |
ಏವಂ ಕ್ರೋಧಾನ್ವಿತೋ ವಿಪ್ರಸ್ತಕ್ತಧರ್ಮಾಹಿತೇ ರತಃ || 45 ||

ಕ್ರುದ್ಧೋ ನೃಶಂಸಃ ಪರುಷ ಅವಿದ್ವಾಂಶ್ಚಾಪ್ಯಧಾರ್ಮಿಕಃ |
ಕುಲಾನಿ ಪಾತಯತ್ಯೇವ ಸಪ್ತ ಸಪ್ತ ಚ ರಾಘವ || 46 ||

ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವಾಸ್ವವಸ್ಥಾಸು ಕೌಲಪತ್ಯಂ ನ ಕಾರಯೇತ್ |
ಯಮಿಚ್ಛೇನ್ನರಕಂ ನೇತುಂ ಸಪುತ್ರಪಶುಬಾಂಧವಂ || 47 ||

ದೇವೇಷ್ಟಧಿಷ್ಠಿತಂ ಕುರ್ಯಾದ್ ಗೋಷು ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಷು ಚ |
ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಂ ದೇವತಾದ್ರವ್ಯಂ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಬಾಲಧನಂ ಚ ಯತ್ || 48 ||

ದತ್ತಂ ಹರತಿ ಯೋ ಭೂಯ ಇಷ್ಟೈಃ ಸಹ ವಿನಶ್ಯತಿ |
ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ರವ್ಯಮಾದತ್ತೇ ದೇವಾನಾಂ ಚೈವ ರಾಘವ || 49 ||

ಸದ್ಯಃ ಪತತಿ ಘೋರೇ ವೈ ನರಕೇಽವೀಚಿಸಂಜ್ಞಕೇ |
ಮನಸಾಪಿ ಹಿ ದೇವಸ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಂ ಚ ಹರೇತ್ತು ಯಃ || 50 ||

ನಿರಯಾನ್ನಿರಯಂ ಚೈವ ಪತತ್ಯೇವ ನರಾಧಮಃ |
ತಚ್ಛು ತ್ವಾ ವಚನಂ ರಾಮೋ ವಿಸ್ಮಯೋತ್ಪಲ್ಲಲೋಚನಃ || 51 ||

ಶ್ವಾಪ್ಯಗಚ್ಛನ್ಮಹಾತೇಜಾ ಯತ ಏವಾಗತಸ್ತತಃ |
ಮನಸ್ವೀ ಪೂರ್ವಜಾತ್ಯಾ ಸ ಜಾತಿಮಾತ್ರೋಽಪದೂಷಿತಃ |
ವಾರಾಣಸ್ಯಾಂ ಮಹಾಭಾಗಃ ಪ್ರಾಯಂ ಚೋಪವಿವೇಶ ಹ || 52 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಉತ್ತರಕಾಂಡೇ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತೇಷು ದ್ವಿತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ||